

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЗІ СТВОРЕННЯ ПРОГРАМ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ

Дар'я Вороніна-Пригодій,
молодший науковий співробітник
лабораторії зарубіжних систем професійної освіти і навчання,
Інститут професійної освіти НАПН України,
<https://orcid.org/0000-0003-0545-1727>

Анотація. З метою забезпечення працевлаштування молоді у Європейському союзі створюються «програми активного ринку праці» (ALMP), що підтримуються як з боку держави, так і приватним сектором економіки. У процесі розроблення таких програм виникають певні суперечності та проблеми між державними і приватними партнерами, пов'язані з розподілом прав та обов'язків, боротьбою за управління фінансовими ресурсами та відмовою від розвитку інфраструктури; наявність різних форм договорів державно-приватного партнерства та їх сумісність із правовою (національною, регіональною чи місцевою) базою.

Ключові слова: професійна (професійно-технічна) освіта, державно-приватне партнерство (ДПП), проблеми ДПП, підготовка до зайнятості молоді, програми зайнятості.

EUROPEAN EXPERIENCE OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP ON ESTABLISHMENT OF EMPLOYMENT PROGRAMS AND YOUTH OCCUPATION

Daria Voronina-Pryhodii,
Junior Researcher of the Laboratory
of Foreign Systems of Vocational Education and Training
of the Institute of Vocational Education of NAES of Ukraine

Abstract. In order to ensure youth employment in the European Union, active labor market programs (ALMPs) are being set up, supported by both the state and the private sector. In the process of developing such programs, certain contradictions and problems arise between public and private partners, related to the division of rights and responsibilities, the struggle for financial resources management and the refusal to develop infrastructure; the existence of various forms of public-private partnership agreements and their compatibility with the legal (national, regional or local) base.

Keywords: professional (vocational) education, public-private partnership (PPP), PPP problems, preparation for youth occupation, employment programs.

Актуальність проблеми. Глобалізаційні процеси з інтернаціоналізації економічного і суспільного життя розвинутих країн світу, інтеграція державного та приватного сектору економіки у сфері освіти та зайнятості

актуалізують необхідність аналізу європейського досвіду зі створення програм працевлаштування та зайнятості молоді (Vorogina-Pryhodii, 2019).

Для ефективного вирішення завдань із соціального захисту населення слід приділити увагу, проблемі підготовки підростаючого покоління до обрання професії із наступною адаптацією до умов ринку праці. У зв'язку з цим відбувається формування нової освітньої системи підготовки молоді до зайнятості, де тісна співпраця державних структур та приватного капіталу є основною характерна для всіх країн світу. Разом з тим, для організації та функціонування такої системи підготовки підростаючого покоління до зайнятості у різних країнах застосовуються різні теоретичні підходи та практичні заходи (Пригодій, 2011).

Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретичних основ державно-приватного партнерства зі створення програм працевлаштування та зайнятості молоді.

Результати та обговорення. У ході аналізу європейського досвіду державно-приватного партнерства зі створення систем підготовки молоді до зайнятості встановлено, що ці системи знаходяться у стані постійного розвитку й тому стикаються з певними проблемами:

– узгодження прав та обов'язків державного та приватного сектору (У доповіді Європейської аудиторної палати (European Court of Auditors), під назвою «Державно-приватне партнерство в ЄС: широко поширені недоліки та обмежені переконання», були піддані критиці показники ефективності державно-приватного партнерства у кількох країнах ЄС, заявивши, що вони «не завжди ефективно здійснювали управління і не забезпечували адекватного співвідношення ціни та якості» (Public Private Partnerships in the EU: Widespread shortcomings and limited benefits, 2018, p. 49));

– надходження, розподіл та особливості витрат фінансових ресурсів (як зазначає Romero, M. J. (2018), у докладі «The European Network on Debt and Development (Eurodad)» зазначено, що при розробці кошторисів та виконанні спільних проектів спостерігається перевищення вдвічі й більше так званого

«порога доступності» (affordability threshold), що встановлений урядом та Світовим банком на початку проекту);

– перенесення акцентів управління зі сфери держави у приватний сектор економіки (державно-приватне партнерство передбачає довгострокові контрактні угоди, за яких приватний сектор надає інфраструктуру та послуги, які традиційно надавалися державним сектором, такі як лікарні, школи, дороги, водопостачання та санітарія. Як правило ця інфраструктура є неприбутковою, що знижує зацікавленість у їх розвитку при відсутності державного фінансування (Gondard & Salom, 2018));

Отже, сучасний етап розвитку і консолідації державного та приватного сегментів з розбудови національних систем працевлаштування та зайнятості молоді у межах світового ринку праці та освітнього простору, вплив глобальних європейських інституцій у галузі зайнятості та професійної підготовки кадрів, а також посилення ролі міжнародних організацій у визначенні пріоритетів професійної освіти в світі та регіонах, є об'єктивним і динамічним явищем.

У ході порівняльно-педагогічного дослідження з виявлення спільних і відмінних рис у підходах до реалізації стратегії підготовки молоді до зайнятості на засадах державно-приватного партнерства в країнах з різними моделями допрофесійної і професійної освіти встановлено, що необхідно згладити процес переходу від закладу професійної освіти до роботи, запобігти тривалим періодам безробіття або повному відходу з ринку праці та сприяти вступу в стабільні трудові відносини.

Політики в багатьох країнах вдаються до програм активного ринку праці (active labor market programs – ALMP). Найчастіше використовується чотири категорії програм: навчання на ринку праці; допомога у пошуку роботи та моніторинг; субсидії на заробітну плату; робота в державному секторі (Caliendo & Schmidl 2016).

Висновок. Зважаючи на високі показники безробіття серед молоді, значна частка активного молодого населення бере участь у «програмах

активного ринку праці» (ALMP), що підтримуються як з боку держави так й приватним сектором економіки. При розробці таких програм виникають певні суперечки та проблеми між державними та приватними партнерами, що пов'язані з розподілом прав та обов'язків, боротьбою за управління фінансовими ресурсами та відмовою від розвитку інфраструктури.

Список використаних джерел

Пригодій, М. А. (2011). *Сучасні аспекти підготовки вчителів технологій*: монографія. Чернігів: ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка.

Caliendo, M. & Schmidl, R. (2016). Youth unemployment and active labor market policies in Europe. *IZA Journal of Labor Policy*, 5. Retrieved from <https://izajolp.springeropen.com/articles/10.1186/s40173-016-0057-x>.

Gondard, C. & Salom, E. G. (2018, December 04). *The problem with Public-Private Partnerships and the role of the EU*. Retrieved from <https://www.eurodad.org/ppps-eu>.

Pryhodii, M. (2019). Analysis of the state of pedagogical workers training to use smart technologies in the educational process. *Professional Pedagogics*, 18, 137-142. doi: <https://doi.org/10.32835/2223-5752.2019.18.137-142>.

Public Private Partnerships in the EU: Widespread shortcomings and limited benefits (2018). Pursuant to Article 287(4), second subparagraph, TFEU, 09. Retrieved from https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_09/SR_PPP_EN.pdf.

Romero, M. J. (2018, October 03). *History RePPPeated – How public-private partnerships are failing*. Retrieved from <https://www.eurodad.org/historyrepppeated>.

Voronina-Pryhodii, D. A. (2019). Nomination as a Cognitive Process in the Sphere of Professional Activity. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 9. Current Trends in Language Development*, 19, 118-132. doi: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series9.2019.19.08>.